

Symposiet som redskap för vetenskaplig skolning genom hela grundutbildningen

Upptäckarglädje och nyfikenhet är vetenskapens drivkraft. Under hudkursen på Sahlgrenska tränas kandidaterna i vetenskapligt tänkande i dagliga symposier. Målet är att de tidigt skall få information om vad som händer i den dermatologiska frontlinjen, men också tränas i att ifrågasätta resultat och påståenden, skriver Gösta Roupe apropå två KI-studenters plädering för en mer vetenskaplig läkarutbildning.

GÖSTA ROUPE

professor i dermatologi och venereologi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg
gosta.roupe@derm.gu.se

I en debattartikel i Läkartidningen nyligen efterlyser medicinstudenterna Gustaf Edgren och Karin Rystedt en mera vetenskaplig läkarutbildning [1]. Professor Dag Linnarsson, som är vice ordförande i programkommittén för läkarutbildning vid Karolinska institutet, svarar att såväl en tidig vetenskaplig skolning och ett individuellt fördjupningsarbete finns med i programkommitténs riktlinjer för dess arbete med en ny studieplan för läkarutbildningen [2].

Erfaenheter från Sahlgrenska

Hudundervisningen vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset har som ett mål att förbereda kandidaten för framtida arbete med hudsjuka. Men under kursen tränas även kandidaten i vetenskapligt tänkande i de symposier som jag dagligen leder under studiernas senare hälft.

Inför symposiet väljer tre kandidater ut en patient, som de mött på avdelning eller poliklinik. Kandidaten gör en detaljerad analys av hudsjukdomen, och presentationen vid symposiet avslutas med en granskning av ett eller två högaktuella forskningsområden, som berör patientens hudsjukdom, »What's new«. Målet är att kandidaten tidigt skall få information om vad som händer i den dermatologiska frontlinjen men också tränas i att ifrågasätta resultat och påståenden. Femton kurskamrater finns i salen som åhörare, och jag själv leder diskussionen.

Entusiasmen är stor

Denna uppläggning av hudkursen har visat sig vara mycket fruktbar. Kandidaterna har på egen hand med stor entusiasm dykt in i frågeställningar och problem på ett sätt som jag ej hade kunnat

förutse. Förberedelsearbetet har varit under en vecka och ingen tid har anslagits i schemat, man har arbetat med symposiet under lediga stunder och på kvällar. Ingen klagar.

En stor fördel med symposiet är spontaniteten. Ämnesområden och djupanalyser väljs av kandidaterna, detta är även vitaliserande för lärarkåren. Allt kan hända. Göteborgsfakulteten är känd för sin molekylärbiologiska inriktning, och under symposierna kommer detta tydligt fram. Prekliniska institutioner knyts samman med klinik. Gränser mellan institutioner suddas ut. Tidigare lärare konsulteras.

Kandidaterna en stor resurs

Kandidaterna är en stor resurs inom vår fakultet. Det är under detta skede av livet som nya forskare och Nobelpristagare formas. Därför är vetenskaplighet så viktigt under hela grundutbildningen. Inget får vara statiskt inom undervisningen. Lärarkåren kan inte förutses vara informerad om all frontlinjeforskning inom det egna ämnesområdet. Men läraren är vetenskapligt tränad.

Några timmar i förväg begär jag in uppgifter om vilken sektor inom dermatologin som skall behandlas under dagens symposium och vilka forskningsfält som kommer upp under »What's new«. På detta sätt kan jag förbereda mig och planera för givande invinklingar så att diskussionen skall få så stor utdelning som möjligt. Man blir som lärare nyfiken på symposieämnet, och förberedelse och diskussion sker i högt tempo. Upptäckarglädje och nyfikenhet är vetenskapens drivkraft.

Ligger i slutet av grundutbildningen

Hudutbildningen i Göteborg ligger i slutet av grundutbildningen. Kandidaterna har därför goda förkunskaper. Argument vägs för och emot. Hypoteser prövas. Statistik ifrågasätts.

Genom att kandidaterna själva väljer

patientdiagnos och ämne för fördjupning sker inga upprepningar. Alla patienter är en utmaning och inga patientfall är konstruerade. Kandidaterna framhåller att hudundervisningen i Göteborg har ett cellbiologiskt synsätt. Då vill kandidaterna svara med samma mynt i sitt symposium, och fakultetens cellbiologiska inriktning får stor utdelning.

Kandidaterna är tacksamma att få träna sig i muntlig framställning och utnyttjar sig av den senaste teknologin. Man gör presentationerna i power point och anknuter till utländska bildarkiv för att illustrera.

Ämnen under senaste hudkursen

Nedan följer de ämnen som kandidaterna valt under den senaste hudkursen september–oktober 2002:

- Probiotika för prevention av atopisk sjukdom
- Nya behandlingar vid atopiskt eksem, Tacrolimus (Protopic)
- Heat shock proteins och autoimmunitet
- Livskvalitet vid atopiskt eksem
- Immunterapi vid psoriasis. Infliximab (Remicade) och Alefacept
- Genetiken vid Hailey–Haileys sjukdom
- En ny proto-onkogen KIT-mutation som orsak till human piebaldism
- Mastocytos, framtida behandling med tyrosinkinashämmare
- Malignt melanom, sentinel node biopsi
- Kondylom, behandling med fotodynamisk terapi (PDT)
- Ano-genital herpes zoster. Effekten av acyclovir och en ny icke-nukleosid inhibitor på varicella-zoster virus in vitro.

Pröva själv, lycka till!

*

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.

Referenser

1. Edgren G, Rystedt K. Medicinstudenter kräver: Gör läkarutbildningen mer vetenskaplig! Läkartidningen 2002;99:4078-9.
2. Linnarsson D. Replik: Den nuvarande studieplanen är under omprövning. Läkartidningen 2002;99:4079.